

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Ioannis Azorii Lorcitani, Societatis Iesv Presbyteri
Theologi, Jnstitvtiones Morales**

In Qvibvs Vnivers[a]e Qvaestiones ad Conscientiam recte aut prauè
factorum pertinentes, breuiter tractantur

Azor, Juan

Coloniae Agrippinae, 1616

18. De adoptius filiis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14007

rem in dominum suam traduxerit & repperit. Item si vir vxorem sine dote suscepit, & præmoriatur, non habente aliquid virore, vnde possit commode vivere, etiam si vir liberos reliquerit, succedit vxor una cum filiis in quaesta parte bonorum, in quibus liberi succedunt, modo illi non sint plures, quam tres: alioqui succedit per capita una cum illis; & dummodo quarta illa pars vel virilis portio non excedat centum libras auri: alioqui succedit vxor in centum libris: at dominium & proprietas bonorum in his omnibus casibus, in quibus succedit talis vxor, pertinet ad filios ex eodem matrimonio susceptos, & summa vero pertinet ad matrem. Quod si tales filii non extant, bona illa ad ipsam vxorem pleno iure deuenient. Si tamen maritus aliquid ipsi vxori legaverit, illud vxor computare debet in quartam aut virilem portionem.

Auth. De exhiben. rel. §. Quoniam vero. Auth. Præter. C. unde vir & uxor. Auth. licet matri & auct. §. Quia vero legem facundo.

Septimo queritur, Quid si deficiant consanguinei usque ad decimum gradum, & vir aut vir? Respondeo, Ficem succedere in omnibus bonis eius, qui ab intestato defunctus est, tamquam in bonis vacantibus. *L. 1. C. Vnde vir & uxor. l. 1. & l. 2. ff. De iure sibi. l. 1. & l. 2. Vacantia. C. De bonis vacantibus. lib. 10.*

Item si aliquis peregrinus decesserit, ab intestato in hospitali domo, sine conlangueis & quoad decimum gradum, bona eius mobilia, que ibi inuenient fuerint, per Episcopum in pias causas iure communis distribuenda sunt.

Auth. Omnes peregrini. C. Communia de successionibus.

Alicubi tamen speciali iure Principum, civitatum, & populum pertinent ad ipsum Principem, vel communem

Rerum publicarum, tamquam bona vacantia.

Octavo queritur, An in linea cognitorum venientium est laterale, quando filii fratum solum extant nullo patre vel auunculo superstite, succedant per capita, an per stirpes? Explico questionem hanc: ex uno fratre relixi sunt duo filii, & ex altero fratre tres plures. Queritur, an omnes succedant aequis portionibus, an vero potius inaequales portiones sortiantur in locum parentum, quos illi representent? Dux sunt opiniones; Una affirmat, hos filios per stirpes, non per capita succedere. Sic Accursius in *Authen. Cessante. C. De suis & legit. heredib. & ibi Dy-nus, Cynus, Paulus, & alii*; sic etiam Bartolus in *Conjungens. §. Agnati. C. De suis & legit. heredib.* Hanc sententiam aiunt esse communem Iohannes Faber, Nicolaus de Vbald, Tiraquel, & alii; quos citat Gouart, in *epitome de success. ab intestato. nn. 8.*

Altera sententia docet eos succedere per capita, non per stirpes, sic Azo in *summatis. De legit. heredib. Baldus, Salicetus in Authen. Cessante. C. de suis*, & legitimus heredib. Holstensis in *summatis. De success. ab intestato. §. Vito, & Accursius. §. ipse, & alii*; sic etiam Bartolus in *Conjungens. §. Agnati. C. De suis & legit. heredib.* Hanc sententiam aiunt esse communem Iohannes Faber, Nicolaus de Vbald, Tiraquel, & alii; quos citat Gouart, in *epitome de success. ab intestato. nn. 8.*

Nono queritur, Quo modo succedant fratres, quando mater vel pater ipsorum transirent ad secundas nuptias? Exempli causa, mater secundo nupsit, & antequam nupsisset, vel postea, succedit ab intestato in bonis aliquius filiorum, quos ex priori matrimonio generata: quia bona tali filio obtigerant ex patre, vel auo paterno, & deinde moritur ab intestato mater relixisti alii filii ex priori matrimonio. Queritur quo modo succedant superstites filii ex priori coniugio? Respondere, eiusmodi matrem solum sumfructum habere, dum vivit, eorum bonorum: unde nec potest ea alienare, nec ea alicui obli-

gatione subiungere, sed in viuierum redeunt ad filios superstites ex priuati matrimonio. Quod si quando vita fngitur mater, nulli extant filii ex priori coniugio, tunc quamvis superstites sint nepotes, ea bona pertinenter integræ ad matrem atque ad haeredes ipsius. Si autem cum filio aliquo, aut filius ex priori coniubio extant nepotes, videlicet filii alterius fratris ex priori coniugio iam defuncti, tunc nepotes una cum illis alii filii vocantur ad successiōnem per stirpes, non capita. Idem propositus intis est, de patre ad secundas auptias transirent, quod actinet ad bona ex parte matris, aut aui materni, in quibus ab intestato succedit filio vel filiis ex priori coniugio successiōnis. *Auth. Famine §. vlt. C. De success. mpt. Et Auth. Liberum, C. eodem it. vbi statuitur, ut eiulmodi bona qualiter dividantur inter liberos ex priori matrimonio susceptos. Si tamen filio, aut filia defunctis testari licet, & tunc ex testamento parenti superstiti, ex priori coniugio bona sua reliquit, ea bona pertinenter ad patrem, non fecus, ac si quis extraneus, ea ipsi reliquist. Auth. ext. f. C. De secundis mpt.*

C A P . XVIII.

De adoptiis filium.

Filiū adoptiū dicuntur filii solum legitimū, non naturales. Legitimi quidem, quia sunt adoptiū filii, quos leges & iura legitimū esse voluerunt; non natura, quia non sunt natura, nec generatione filii.

Primo queritur, Quid sit adoptio secundum leges & iura? Respondeo, adoptionem esse, per quam persona filio extranea, in Filium vel nepotem, vel deinceps, secundum leges assumitur. *S. Thomas, Richardus, & alii Theolog. in 4. diff. 42.* Vel adoptio, est legitima actio, per quam qui filius alioqui non est, pro filio habetur. *Institut. de adoptionibus, in Glossa.* Item, Adoptare, teste *S. Thoma in 3. senten. q. 23. & diff. 10. cft.* admittere ex gratia alium ad participandam hereditatem. Ex his perspicitur, Filium adoptiū esse extraneum; sed per adoptionem in filium assumptum. Item, Filium adoptiū, esse filium ex beneficio & gratia adoptionis, non natura.

Secundo queritur, Quotuplex sit adoptio? Respondeo, esse duplē: unam, quæ speciale nomen habet, & dicitur Arrogatio: alteram, quæ generis tantum nomen retinet, & dicitur Adoptio. *I. 1. & 2. ff. De adoptionib.* Arrogatio est, quando is, qui patrem non habet, in cuius potestate sit, vel etiam qui iam est emancipatus, denique generatim, quando is qui sui iuris est, transit una cum filiis, & rebus suis, & omni iure, quod habet, in potestate eius, qui arrogat Principis auctoritatem. Adoptio est, quando is, qui est in potestate patris, sive generali, quando is qui alieni iuris est, in filium assumitur auctoritate Magistratus, *I. 1. & 2. ff. de adoptionib.*

Tertio queritur, In quo differant arrogatio & adoptio? Respondeo, in primis differre, quod arrogatio solum sit auctoritate Principis. *Institut. De adoptionib. in principio:* adoptio vero sit auctoritate cuiuslibet Magistratus competentis, dummodo penes eum sit plena actio, hoc est, merum & mixtum imperium. *I. 1. C. de adoptionib.* Secundo differunt, quia arrogatio expressum consensum vtriusque arrogantis, & arrogatio requirit, adoptio non item: nam sufficit consensus tacitus eius qui adoptatur, vt si sciens non contradicat. *I. 1. vlt. C. de adoptionib. ff. eodem it.* vnde infans adoptari potest, non arrogari. *I. etiam infantem. ff. De adoptionib.* Tertio, quia qui arrogatur, est sui iuris: qui adoptatur, est in aliena potestate. *I. 1. & 2. ff. De adoptionib.* Quartio, qui arrogatur, statim cum suis omnibus bonis, & vna cum liberis & nepotibus, quos in sua potestate haberet, transit in potestatem arrogantis. *I. 2. §. vlt. ff. de adoptionib.* qui adoptatur, non transire potestatem adoptantis, quando is qui adoptat, est extraneus, hoc est, non est in numero ascendentium, sed manet in potestate patris naturalis. *I. 1. & 2. ff. de adop. & l. penult. C. cod. tit. Nisi, quod is qui*

is qui adoptatur, auo materno datur, vel quando post emancipationem genuit filium, & auo materno dedit, *Instit. de adoptione*. §. Si vero. Quinto, is qui arrogat, debet coram tabellione fideiussores date, si impubes ante pubertatem decelerit, de restituendis illis bonis ei, ad quem aliqui essent ventura, si is qui arrogatur, in suo statu maniflet. l. 2. C. de adoptionib. l. Nec si, §. vlt. ff. cod. Sexto, qui arrogatur, habet ex legis necessitate legitimam portionem, videlicet quartam partem in bonis arrogatoris: vnde si arrogator cum emancipauerit, vel in testamento præterierit, vel sine iusta & debita causa exaheredauerit, lege cogitur relinquere quartam suorum bonorum partem, *Glossa in l. Si arrogator ff. de adoptione. Aut. de trien. & semiſſe.* Adoptio tamen is qui adoptat, nihil legis necessitate relinquere compellitur. l. 1. & 2. De adoptione.

Quarto queritur, Vtrum is qui absens est, vel dissentit, possit arrogari? Respondeo, minime. l. neque ff. De adoptionib.

Quintus, an qui absens est, possit per procuratorem suum adoptare, arrogare? Respondeo, minime. l. potest inveni. Neque ff. De adoptionib.

Quinto queritur generari, Quis possit adoptari?

Respondeo, iure communis adoptati posse quemlibet, sive masculum, sive feminam, l. *Adoptio ff. De adoptionibus*, dummodo sic natu maior is, qui adoptat, ita ut possit is qui adoptari, scilicet filius eius naturalis. Item, aius paternus potest in filium adoptare nepotem, qui adoptat eum tanquam extraneum. Item, aius paternus potest adoptare in filium, nepotem, filio suo iam emancipato.

Sexto queritur, Quis possit adoptare? Respondeo, iure communis adoptare, vel arrogare feminæ non possunt, nisi privilegio & scripto Principis ob liberos in bello amissos, aut ob virilitatem & bonum publicum. l. *Militia C. de adoptione*. *Instit. de adoptione*. §. *Femina*. Item, qui adoptat, vel arrogat, sicutur debet esse, & natu maior eo, quem adoptat, vel arrogat, duodecim annis. *Instit. de adoptione*. §. *Minorem*.

Si quis vero plures adoptat, satis est, si filii eorum sic natu maior decem & octo annis. *Glossa ibidem*.

Item, qui generate non possunt, si tales natura sint, nec adoptare possunt, nec arrogare. Si vero ex accidenti aliquo tantummodo generare nequeant, adoptare, vel arrogare possunt, vnde in l. *Generalis ff. de adoptionib.* habetur: [I], qui generate non possunt, quales sunt spadones, adoptare possunt: castrati autem non possunt. I. Spadones lex vocavit eos, quibus ex accidenti aliquo abscessa sunt genitalia, vel testiculi: castratos vero eos, qui natura his membris carent. Hinc colligit Panorm. in ea. 1. de cognatio. legalis, Presbyteros & reliquias facis Ordinib. iniciatus adoptare posse, quia non sunt per naturam inhabiles, sed solemni castitatis voto impediti.

Liberum alienum adoptare quis non potest; secundum vero suum proprium libertum l. *Paterfamilias*. §. vlt. ff. De adoptione. Item seruum alienum nemo potest adoptare; quod si suum adoptet, eo ipso liber efficitur, *Institut. de adopt.* §. vlt.

Item tutor ac curator nequit arrogare eum, cuius tutelam aut custam administravit, nisi postquam is fuerit quinque & virginis annorum, aut privilegio Principis. l. *Nec si, & l. Nonnunquam ff. de adoptionib.* Quod si tutor aut curator integrum suæ administrationis rationem rediderit, potest adoptare. *Bart. in l. Nec si, prelegata*.

Septimo queritur, Quando filius arrogatus succedit ex testamento? Respondeo, in hunc modum? arrogator non potest filium arrogatum emancipare, & arrogationem dissoltere, nisi iusta ex causa, & legitime coram iudice probata. Due porro sunt causæ, ex quibus id possit. Vna est, si filius adoptatus parti talem injuriam arrogaverit, quæ ad reuocandam donationem sufficeret. Altera est, cum quis adoptat ea conditione, ut emancipate possit. *Instit. de adoptione*. §. Cum autem impubes. vers. Non aliter. In his casibus arrogator nihil filio arrogato relinquere

re cogitur: sed solum debet ei restituere omnia bona, quæ principio, vel curiu temporis ab eo accepit, vñ si fructu deducto, quem arrogator ratione patriæ potestatis ex illis bonis sibi acquisivit. *Instit. De adopt. §. citato.* Quod si arrogator sine iusta causa arrogarum emancipaverit, vel in testamento præterierit, vel exaheredauerit, præter predicta bona iure communi compellitur ei quartam suorum bonorum partem relinquere: quod si fecerit, hæredes ipsius soluerunt iure coguntur, *Instit. de adoptionib. §. citato.* Immò si arrogatus è viuis excedat, nondum ei soluta quarta illa bonorum parte, ea pars ipsius hæredibus debetur, ita ut ad illam transmittat. l. Si arrogator, ff. de adoptio. §. l. §. *Impuberis ff. De collat. bonorum*.

Insuper arrogator non potest impuberi substituere, nisi in sola quarta bonorum parte, quam illi, ut minimum relinquere cogitur: nec potest in ea parte onus aliquod imponere, fecus, si alia bona reliquerit. l. Si arrogator, ff. de adoptione.

Deinde quando arrogator filios naturales ac legitimos habet, debet quartam partem bonorum filio arrogato relinquere, dummodo non excedat quantitatem portionis, quæ ceteris filiis debetur: alloqui solum succedit arrogatus filius: cum filiis naturalibus & legitimis. l. 2. §. *Hæreditas*. & §. *Parures*. *De suis*, & *legit. hæreditib.* *Instit. de legitimis agnoscens successorib.*

Præterea liberti arrogati excludunt ab hereditate ascendentis Arrogatoris, l. 2. §. *Liberi ff. Ad senatus cons. Tertullianum*.

Octauo queritur, Quomodo succedat ab intestato filius Arrogatus? Respondeo, iure communis succedere in omnibus bonis arrogantis, tanquam suum hæredem, *Instit. De hæreditatibus*, qua ab intestato deferuntur. §. *Intestatorum*, vers. *Nescire*.

Quod si arrogatus alijs filios naturales & legitimos habeat, arrogatus succedit cum illis aequaliter. l. 2. §. *Per adoptionem ff. De suis*, & *legit. hæreditib.* Alicubi tamen iure speciali, quando arrogatori nati sunt filii post arrogationem, non potest arrogator filiorum legitimorum partem debitam minuire: ac proinde solum potest arrogato filio tantam partem relinquere, quantum potest extinuere.

Item, si arrogatus emancipatus fuit legitime, tunc non succedit in bonis arrogatoris ab intestato; sed habent tanquam extraneus. *Instit. De ex hæreditate liberis*. §. *Adoptio*, & *Instit. De hæreditatibus*, qua ab intestato deferuntur. §. *As it, & §. Minus*. Si vero emancipatus fuerit, aut præteritus, aut ex hæreditatu, sine iusta & debita causa, quia tam bonorum partem, quæ ipsi defertur, debet fratibus naturalibus & legitimis conferre. l. §. *Impuberis ff. De collat. bonorum*.

Nono queritur, Quo modo succedat in hæreditate ex testamento, sive ab intestato is, qui proprie dicitur adoptatus? Respondeo, in primis integrum esse adoptanti quandocumque voluerit, adoptionem dissoluere: qua soluta, adoptatus, neque ex testamento, neque ab intestato succedit in bonis eius.

Quod si adoptans morietur, non soluta adoptione, nihil ex testamento iure compellitur relinquere filio adoptivo! Si vero intestatus decebat, succedit illi; non alijs cognatis, illius filius adoptivus in omnibus bonis, si nulli alios habeat liberos, nec naturales, nec adoptivos: alioqui succedit aequaliter cum aliis liberis. Vnde quia filius adoptatus manet in potestate patris naturalis, succedit ei, ac si adoptatus non esset, & in se illi dicendi, testamentum patris naturalis nullum esse, vel in officio sum, si præteritus vel exaheredatus sine causa fuerit, vel non institutus hæres in integra sibi debita portione.

Hæc omnia, quæ dixi, habentur *Institution. De adoptione*. §. *Sed hodie*, & *Institution. De hæreditatibus*, qua ab intestato deferuntur. Et l. *Site parens*. C. *De suis*, & *legit. hæreditibus*, & l. *penulti*, in princip. & §. *Quia rigitur*, & §. *sedne*. C. *De adoptione*.

Alicubi iure speciali, si pater adoptans filios habeat naturales, filius adoptatus non succedit ab intestato, nec pater potest ei relinquere, nisi tantam partem, quanta potest extraneo relinquere.

Quando is, qui adoptat, est aius, vel proauus materius, vel etiam paternus. Si nepos, aut pronepos extra filiorum potestatem erat, sed solum in potestate patris, ut potest conceptus eo tempore, quo pater erat iam emancipatus. Tunc adoptatus transiit omnino in illorum potestatem liber à potestate patris, & solum succedit patri adoptivo, tum ex testamento, tum ab intestato: non enim succedit patri naturali: proinde ius haber dicendi nullum esse testamentum, vel saltem in officiosum esse aui, vel proau, si in eo fuerit prætermisus, vel exhaeredatus absque iusta causa, vel si fuerit hæres institutus, sed non in integra portione sibi debita.

Quod si pater adoptans filios habet naturales & legitimos, vel adoptiuos, vna cum illis adoptatus succedit in bonis æqualiter, sed integrum est patri adoptanti talem filium emancipare, & eo ipso filius soluit patri potestate illius, neque plus iurius habet ad bona illius, quam si nunquam suisteret eo adoptatus. Quod si tunc pater naturalis superfluit sit, recidet in eius potestate, & illi perinde succedit, ac si nunquam in adoptionem transiit.

Hæc omnia habentur in lege penult. §. si vero pater, C. de adoptione. & legge penult. ff. eadem ist. Col. Si tibi parens, C. De suis, & legitim. heredibus. §. Sed hodie, versic. Si vero pater. Institutione. De adoptionib. §. Sed ea omnia, & Instit. De hereditatibus, que ab inchoato deservantur.

Alicubi tamen speciali iure statutum est, si pater naturalis habeat filios naturales & legitimos, ne filius adoptivus succedit cum illis ab intestato, nec pater possit illi ex testamento relinquere maiorem partem bonorum suorum, quam possit extraneo in testamento legare.

C A P. XIX.

De patria potestate in filios.

Primo queritur, Quid appellatione patria potestatis intelligatur? Respondeo, intelligi ius legibus Romanorum constitutum, quo filius processus ex iustis ac legitimis nuptiis est in potestate patris, ratione cuius filius non est persona sui iuris, sed alterius. De patria potestate exstat Titulus 9. in Institutione. lib. 1. & in Cod. lib. 8. tit. 47. De patria potestate: cui Titulo respondeat in Digestis lib. 1. tit. 6. De iis qui sunt, vel alieni iuria sunt. Filius itaque, qui est in potestate patria, dicitur filius familiæ: & pater, qui in sua potestate liberos habet, pater familiæ. Porro patriam potestatem leges vocant sacram, & diuinu nexu & vinculo copulatam. I. cum in adoptionib. versic. primo. Cum enim, C. de adoptionib. Inde in sacris patris esse filium dicimus, propter patrem esse potestate, qua sacra est, hoc est, diuino nexu colligata. I. vle. C. De bonis mater. Et l. Cum in adoptionib. us citata. §. Sed ne articulum, verific. cum enim.

Secundo queritur, Quinam sint filii in potestate parentum? Respondeo, in potestate, ff. De his, qui sunt, vel alieni iuria sunt, hæc habent: in potestate nostra, sunt liberi nostri, quos ex iustis nuptiis procreavimus. Et in l. Nam ciuium, siquenit: Patres familiæ sunt, qui sua potestatis sunt, siue puberes, siue impuberes; filii familiæ, qui sunt in aliena potestate: nam qui ex me, & uxore mea nascuntur, in potestate mea sunt: item qui ex filio meo, & uxore eius, id est, nepos meus, & nepos, que in mea sunt potestate, & pronepos, & nepronepos, & democopteræ. Sic ibi. Idem habetur in Institutione. §. in potestate, & h. Ius, De patria potestate. verbi gratia, Titius habet in sua potestate filium, & nepotem, & neptiem ex filio, & ita ceteros omnes descendentes per sexum virilem, siue ipsi males sint, siue foemina: sed qui ex filia Titii nuptia nascuntur, non sunt in potestate Titii, sed in potestate patris eorum. Sic in Institutione. De patria potestate. §. ius autem. In descendantibus igitur ex filia, ceterat ratio patris potesta-

tis, eo quod filia nubendo transit in ius & potestatem matriti, ac proinde partus, cum ventrem sequatur. l. partum. C. de rei vindicat. filii qui procreantur ex filia, transiunt in ius illius, in cuius potestate est maritus.

Quæres quid dicendum sit, si aius, in cuius potestate erant filii, & nepos ex filio, moriatur? Respondeo, in. nepotes, ff. De his qui sunt, vel alieni iuria sunt, scriptum continetur: Nepotes ex filio mortuo aui, recidere solent in filiopotestate, hoc est, patria sua: simili modo, & pronepotes, & deinceps, vel in filii potestate, si vivit, & in familiam maneat, vel in eius parentis, qui ante eos in potestate est. Decedente igitur parentum, seu progenitorum primo, qui descendunt per sexum virilem ex eo, residunt in potestatem proximi descendantis superstites; ut mortuo proauo, & superstite aui, filii, & nepotes incipiunt esse in potestate ipsius aui, & mortuo aui, pater incipit eos in sua habere potestate, Instit. De iustitia, §. Nepotibus vero, & sequenti. Patria itidem potestas non est, nisi in filios ex iustis nuptiis suscep- pos; quare filii spuri, eo quod patrem nominare nequeunt, vel quia in certus sit pater, vel eos pater ex concubitu legibus damnato procreaverit, in patria potestate non sunt. Immo filii etiam naturales extra legitimum etiam matrimonium suscepiti, in patria non sunt potesta- te. l. item in potestate, supra citata; & Instit. de ius. §. 1. & §. siakorius, & l. namciuum, & l. seq. ff. de his qui sunt suos iuris, vel alie.

Tertio queritur, quo iure sit patria potestas constitu- ta? Respondeo, in l. Item in potestate, ff. De his, qui sunt, vel alieni iuria sunt, & Instit. De patria potestate, §. ius autem, dicitur, patria potestatem esse proprium ius ciuium Romanorum, teste Dionysio lib. 2. antiquit. Roman. qui for- mas viuendi Graecis considerant ciuitatibus, certum quadam tempus admodum breve praescripserunt, quo liberi essent subditi patribus: quidam ad annum puber- tatis tertium, quidam tantisper dum illi crebres manserint; nonnulli donec publice inter viuos adscripti fuerint, quemadmodum è Solonis, Pittaci, Chatondæque legibus acceptant, quorum magna sapientia celebratur apud Egypcius, teste Diodoro lib. 2. bbl. pena mortis non puniebatur pater, qui filium occidisset in sua potestate si- tum.

Sciendum est, patriam potestatem ortum quidem suu & materiam a natura sumptus: sed incrementum & formam a legibus & iure ciuii: ut proinde dictum sit, eam esse ipsius proprium ciuium Romanorum, eo quod nullis hominibus talis ac tanta est in suis liberos potestas, qualis quantumque est ciuibus Romanis. Aristoteles libro primo. Polis. cap. 8. scribit, naturæ legi, ac praescripto liberos parentum imperio subiecti: quod enim procreavit. & genuit, id ut præsit, & amicitie ratio & senectus postular. Sic ille.

Ex quo perspicitur, iuris esse naturalis, ut filius iussis patris obtemperet, & eius sit potestati subiectus: at quod iura sit in potestate patris, vix cum pater certa quedam iura habeat, id Romanorum leges facere.

Quarto queritur, An mater mortuo patre, habeat patriam potestatem in filium, & nepotem, & ceteros ex filio delictantes? Respondeo minime, quia iura ciuii, & leges tantummodo eam potestatem patri tribuerunt. Instit. de adopt. §. Femina, & Instit. de hered. qualit. & differ. §. Ceteri, quo sit, ut patre defuncto, quamvis mater sit su- potestes, filii sunt iurius effectus.

Quinto queritur, Ex quot & quibus causis patria potestas existat? Respondeo, ex tribus. Primo, ex iussis au- pitiis: filii enim naturales tantum, aut qui legitimi non sunt, in patria potestate non habentur. l. item in potestate, ff. De his qui sunt, vel alia iuria. Secundo, ex hoc, quod filii naturales efficiuntur legitimi, vel per subsequens mar- trimonium, vel eo quod offeruntur Curiæ, vel per rescri- ptum Principis, vel quod tales nominantur a patre. Instit. de ius. §. Aliquando. Tertio ex adoptione, seu portus ex arrogatione, ut superius dixi, qua quis filium extrancum,

qui